

การสื่อสารประเด็นความรักและการเล่าเรื่องความขัดแย้งผ่านละครไทย “เกมรักทรยศ”*

THE ISSUE COMMUNICATION OF LOVE AND CONFLICT NARRATIVE FROM THAI SERIES “THE BETRAYAL”

สุคนธา รักสถิตธำรง*, สรพงษ์ วงศ์ธีระธรรณ

Sukhontha Ruksathitthumrong*, Sorapong Wongtheerathorn

นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี ประเทศไทย

Master of Communication Arts Program in Communication, Rangsit University, Pathum Thani, Thailand

*Corresponding author E-mail: sukhontha001@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การสื่อสารประเด็นความรักของละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ” และการเล่าเรื่องความขัดแย้งผ่านละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ศึกษาทฤษฎีสามเหลี่ยมแห่งความรัก องค์ประกอบของความรัก การเล่าเรื่อง และความขัดแย้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกแบบสังเกตการณ์ เก็บรวบรวมด้วยการบันทึก จากการสังเกตการณ์ละครไทย เรื่อง “เกมรักทรยศ” รวมทั้งหมด 16 ตอน วิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นการสื่อสารความรักและการเล่าเรื่องความขัดแย้ง เสนอเนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารประเด็นความรักจากละครไทย “เกมรักทรยศ” สรุปได้ 7 ประเด็นดังนี้ 1) การสื่อสารความรักคือความชอบ (Liking) 2) การสื่อสารความรักแบบหลงใหล (Infatuated Love) 3) การสื่อสารความสัมพันธ์แบบปราศจากรัก (Empty Love) 4) การสื่อสารความรักแบบโรแมนติก (Romantic Love) 5) การสื่อสารความรักแบบมิตรภาพ (Companionate Love) 6) การสื่อสารความรักแบบไร้สติปัญญา (Fatuus) และ 7) ความรักที่สมบูรณ์แบบ (Consummate Love) และการเล่าเรื่องความขัดแย้งผ่านละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ” สรุปได้ 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Intrapersonal Conflict) แบ่งออกเป็น 3 ชนิด ดังนี้ 1.1) Approach-Approach Conflict คือความขัดแย้งจากบุคคลที่ต้องเลือกทำระหว่างตัวเลือกที่มากกว่า 1 ตัว 1.2) Avoidance-Avoidance Conflict คือ ความขัดแย้งที่เกิดจากต้องเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากทางเลือกสองทางหรือมากกว่า และ 1.3) Approach-Avoidance Conflict คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากต้องเลือกทำในสิ่งที่เป็นทั้งผลทางบวกและผลทางลบ 2) ความขัดแย้งระหว่างบุคคล (Interpersonal Conflict) 3) ความขัดแย้งภายในกลุ่ม (Intragroup Conflict) 4) ความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (Intergroup Conflict)

คำสำคัญ: การสื่อสารประเด็นความรัก, การเล่าเรื่อง, ความขัดแย้ง, ละครไทย “เกมรักทรยศ”

Abstract

This research aims to study the Issue Communication of Love from Thai series “The Betrayal” and Conflict Narrative through the Thai series “The Betrayal”. This qualitative research aiming to studied the Triangular theory of love, Components of love, and Conflict narrative. The research instruments is a record form and an observational form, collected through recording from observations of the Thai series “The Betrayal”, a total of 16 episodes. Data were analyzed from the Issue Communication of Love and Conflict narrative and descriptive content was presented from Thai series “The Betrayal”. The research results found that the issues communication of love in the Thai drama “The Betrayal” summarized into 7 issues of love as follows: 1) Liking 2) Infatuated Love 3) Empty Love 4) Romantic Love 5) Companionate Love 6) Fatuous) and 7) Consummate Love and the narrative of conflict through Thai series “The Betrayal” summarized into 4 issues as follows: 1) Intrapersonal Conflict is divided into 3 types as follows: 1.1) Approach – Approach Conflict is a conflict from individuals who must choose between more than 1 option. 1.2) Avoidance – Avoidance Conflict is a conflict that arises have to choose one option from two or more options. 1.3) Approach – Avoidance Conflict is a conflict that arises from have to choose to do something in two ways between positive or negative 2) Interpersonal Conflict 3) Intragroup Conflict 4) Intergroup Conflict.

Keywords: Communication of Love Issues, Narrative, Conflict, Thai Series “Betrayal”

บทนำ

ปัจจุบันการหย่าร้างในประเทศไทยมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลสถิติกรมการปกครองเผย ตัวเลขในสถิติในปี พ.ศ. 2555 – พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมามีอัตราการหย่าร้างถึง 1.3 ล้านคู่ โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2560 – 2565 พบว่า คู่รักที่จดทะเบียนสมรสกันจบด้วยการหย่าร้างถึง 47.8% (มติชนออนไลน์, 2566) และเมื่อ ดูสถิติการหย่าร้างต่อการสมรสของคนไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี สถิติการหย่าร้างแสดงให้เห็นถึงการตัดสินใจจบ ความสัมพันธ์แบบชีวิตคู่ลง และในปี 2562 สถิติการหย่าร้างมีแนวโน้มลดลงแต่ในทางกลับกันได้เพิ่มขึ้นมาใหม่ อย่างต่อเนื่องอีกเช่นเดิม และโดยในปี 2565 นั้นกลับเป็นตัวเลขที่สูงขึ้นห่างออกไปอีกอย่างเห็นได้ชัด ส่วนตัวเลข ของปี 2566 ที่สรุปออกมาในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2566 นั้นก็ได้มียอดตัวเลขออกมาให้เห็นถึง 24,901 คู่ โดยกรุงเทพมหานครนั้นมีจำนวนมากสุดถึง 2,955 คู่ ชลบุรี 1,328 คู่ นครราชสีมา 1,044 คู่, ระยอง 757 คู่ และ สมุทรปราการ 737 คู่

บุคลิกลักษณะของชีวิตคู่ก็เป็นสิ่งที่นำมาวิเคราะห์ร่วมด้วยว่ามีผลต่อปัจจัยการหย่าร้างของคู่สมรสเพราะคู่ สมรสได้ใช้เวลาร่วมกันในการทำกิจกรรมในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นการผลิตหรือการบริโภคซึ่งปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ในเวลาที่ทำกิจกรรมนั้น ๆ จะสร้างความสุข/ความขัดแย้ง ได้เพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัยของคู่สมรสที่ “เข้ากัน ได้ดี” ย่อมมีชีวิตแต่งงานที่ราบรื่นยืนยาว (จงรักษ์ หงษ์ขาม และวิมุต วาณิชเจริญธรรม, 2565) และจากการวิจัย

ของ จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์ เรื่อง ”การสร้างภาพตัวแทนในละครโทรทัศน์” พบว่า ละครโทรทัศน์สะท้อนภาพครอบครัวที่มีลักษณะหลากหลายและประกอบสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์ในอุดมคติที่มีความสุขมากกว่าครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ละครโทรทัศน์ประกอบสร้างอุดมการณ์ครอบครัวตามแบบชนชั้นกลาง ที่มีการดำเนินชีวิตตามอุดมการณ์แบบทุนนิยมอุดมการณ์การใช้อำนาจ (ความรุนแรง) อุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว คุณธรรมด้านความกตัญญู และการใช้ภาษาสื่อสารในการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว (จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์, 2556)

ละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ” นี้ ได้สะท้อนประเด็นต่าง ๆ ที่นำมาเป็นประเด็นพูดคุยกันอย่างกว้างขวางในวงสังคมเกี่ยวกับความรักและความขัดแย้ง โดยนำเสนอผ่านการเล่าเรื่องตามเนื้อหาออกมาจนทำให้พบปัจจัยในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นของความรักในแต่ละรูปแบบที่เกิดขึ้นกับตัวละครในแต่ละคู่ หรือในแต่ละบทบาทความสัมพันธ์ ที่นำไปสู่การหย่าร้างของคู่รัก และการแตกสลายในสถาบันครอบครัว และยังสามารถนำไปสู่การเกิดกระแสตามสื่อที่รับมาและกลายเป็นค่านิยมที่ถูกยอมรับเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการหย่าร้างของสังคมไม่ใช่แค่เพียงในประเทศไทยแต่ยังถึงหลายประเทศในโลกนี้อีกด้วย

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงสนใจในการทำวิจัยเรื่อง การสื่อสารประเด็นความรักและการเล่าเรื่องความขัดแย้งผ่านละครไทย “เกมรักทรยศ” เพื่อศึกษาการสื่อสารประเด็นความรักของตัวละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ” และการเล่าเรื่องความขัดแย้งผ่านละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ” นำเสนอมุมมองของการใช้ความรักในด้านที่ถูกเพื่อแก้ปัญหาความแตกแยกในครอบครัว สร้างความรักและความเข้าใจและร่วมกันแก้ไข ปัญหาโดยไม่ปล่อยให้เรื่องจบลงโดยไม่มีการแก้ไข และปล่อยให้เวลาเป็นตัวเยียวยาเพียงอย่างเดียว เป็นการปลุกฝังการละเลยความรับผิดชอบต่อสมาชิกในครอบครัว อีกทั้งยังเป็นการสะท้อนถึงจรรยาบรรณที่ดีของสื่อที่พึงกระทำต่อสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสื่อสารประเด็นความรักของละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ”
2. เพื่อศึกษาการเล่าเรื่องความขัดแย้งผ่านละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ”

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) สื่อสารประเด็นความรักและการเล่าเรื่องความขัดแย้งผ่านละครไทย “เกมรักทรยศ” ที่ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ และนำไปสู่ความสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ และได้กำหนดแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบในการศึกษา ได้แก่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

- 1) ทฤษฎีสามเหลี่ยมแห่งความรัก (Triangular Theory of Love) ซึ่งอธิบายถึงธรรมชาติและรูปแบบของความรักว่าประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่ความสัมพันธ์อีก 8 รูปแบบคือ 1.1) การไม่มีความรัก (Nonlove) 1.2) ความชอบ (Liking) 1.3) รักแบบหลงใหล (Infatuated Love) 1.4) ความสัมพันธ์แบบปราศจากรัก (Empty Love) 1.5) รักแบบโรแมนติก (Romantic Love) 1.6) รักแบบมิตรภาพ (Companionate

Love) 1.7) รักแบบไร้สติปัญญา (Fatuous) 1.8) รักสมบูรณ์แบบ (Consummate Love) (Sternberg, R. J., 1986)

2) องค์ประกอบของความรัก ได้แก่ คนรัก และคนที่ถูกรัก และจากองค์ประกอบดังกล่าวได้แยก อารมณ์รักออกเป็น 4 แบบดังนี้ 2.1) ผู้มีอารมณ์รัก หมายถึง บุคคลผู้ที่มีความรัก 2.2) สภาวะของอารมณ์รัก หมายถึง ภาวะของการมีความรัก การปรากฏหรือการเกิดขึ้นของความรัก รวมถึงคุณลักษณะและคุณสมบัติต่าง ๆ ของอารมณ์รัก 2.3) อาการของอารมณ์รัก หมายถึง อาการหรือการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์รัก เช่น พัฒนาการของความรัก หรือการสิ้นสุดของความสัมพันธ์รัก เป็นต้น และ 2.4) ผลของอารมณ์รัก หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดจากอารมณ์รัก เช่นความรู้สึกสับสน หวัง ความรู้สึกผิดหวัง เป็นต้น (อนุชา อาภาภิรม, 2544)

3) หน้าที่หลักของการเล่าเรื่องคือทำหน้าที่ถ่ายทอดจินตนาการ (Imagination) และความ สนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยให้มนุษย์เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างถ่องแท้ยิ่งขึ้น การเล่าเรื่องเป็นวิธีการสื่อสารที่มี โครงสร้างและองค์ประกอบที่แน่นอน นั่นคือต้องมีตรรกะของการเล่า (Logic of Narration) ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ 3.1) มีพระเอก นางเอก หรือตัวเอก 3.2) มีตัวร้าย 3.3) มีความขัดแย้งระหว่างสองฝ่าย 3.4) มีผู้ช่วยหรือมีมือ ที่สามคอยช่วยเหลือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และ 3.5) มี Magic อาจจะหมายถึงของวิเศษ อาวุธ หรือความสามารถเหนือ มนุษย์ธรรมดา (กาญจนา แก้วเทพ, 2544)

4) ความขัดแย้งมีอยู่ 3 ระดับ ได้แก่ 4.1) ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกัน กล่าวคือ การที่ตัวละครทั้งสองฝ่ายไม่ลงรอยกัน มีความแค้นต่อกัน หรือมีความเห็นไม่เหมือนกัน 4.2) ความขัดแย้งภายใน จิตใจ กล่าวคือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในตัวละคร ตัวละครมีความสับสนในใจ มีความยากที่จะตัดสินใจกับ กฎเกณฑ์ของสังคม หรือมีความคิดที่แปลกแยกจากกรอบผู้อื่น ตัวละครจะมีความอยากจะทำบางอย่างแต่ ตัดสินใจไม่ได้ ความขัดแย้งภายในจิตใจทำให้ตัวละครตัดสินใจว่าจะอยู่ฝั่งดีหรือฝั่งร้าย ซึ่งสิ่งนี้จะส่งผลให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงของตัวละครที่เป็นตัวละครหลายมิติ (Round Character) อีกด้วย 4.3) ความขัดแย้งกับสังคม กล่าวคือ ความขัดแย้งกับธรรมชาติ กฎศีล ปิตาจ ความขัดแย้งนี้จะมีความขัดแย้งในสิ่งที่ไม่คาดคิด ยกตัวอย่าง เช่น ภัยธรรมชาติที่ไม่มีใครคาดคิดว่าจะเกิดขึ้น ตัวละครต้องผ่านภัยธรรมชาตินี้ไปได้ หรือ ความขัดแย้งกับ ปิตาจที่มาจากต่างดาว ตัวละครจำเป็นต้องเอาชนะและปกป้องโลกให้ได้ (ปริญา เกื้อหนุน, 2537)

5) ความขัดแย้งหมายถึงการไม่ลงรอยกัน ความคิดเห็นไม่ตรงกัน ความแตกต่างของบุคคลและ กลุ่มคนที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในเรื่องการติดต่อประสานงาน การสื่อสาร ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม แนวทางการ ปฏิบัติไปสู่จุดหมาย ทำให้เกิดความไม่เข้าใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เท่าเทียมกันในสิ่งที่บุคคลต้องการ ส่งผลก่อให้เกิดความ คับข้องใจ เกือบกด หงุดหงิด ส่งผลต่อการเป็นปรปักษ์กัน โดยได้แบ่งความขัดแย้งออกเป็น 6 ประเภทดังนี้ 1) ความ ขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Intrapersonal Conflict) หมายถึง ความขัดแย้งภายในตัวบุคคล เกิดขึ้นเนื่องจากความ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือการไม่แน่ใจการกระทำของตนเองว่ามีความสามารถเพียงพอหรือไม่ และแบ่งออกเป็น 3 ชนิด ดังนี้ 1.1) Approach – Approach Conflict คือความขัดแย้งจากบุคคลที่ต้องเลือกทำในสิ่งใดในระหว่าง ตัวเลือกที่มีมากกว่า 1 ตัว 1.2) Avoidance – Avoidance Conflict คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากต้องเลือก ทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากทางเลือกสองทางหรือมากกว่าขึ้นไป และ 1.3) Approach – Avoidance Conflict คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากจะต้องเลือกทำในสิ่งที่เป็นทั้งผลทางบวกและผลทางลบ 2) ความขัดแย้งระหว่าง

บุคคล (Interpersonal Conflict) หมายถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลเนื่องจากความไม่เห็นด้วยในเรื่องราว การกระทำหรือจุดประสงค์ 3) ความขัดแย้งภายในกลุ่ม (Intragroup Conflict) หมายถึงความขัดแย้งของสมาชิกภายในกลุ่มที่เกิดจากความไม่เห็นด้วย เนื่องจากแนวคิดต่างกัน 4) ความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (Intergroup Conflict) หมายถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่ม เช่น ความขัดแย้งของแผนกบัญชีและแผนกวิจัย กลุ่มสหภาพแรงงานและคณะกรรมการประนีประนอม 5) ความขัดแย้งในองค์กร (Intraorganization Conflict) ความขัดแย้งภายในองค์กรสามารถแบ่งออกได้ 4 ชนิด 5.1) Vertical Conflict เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างหัวหน้ากับลูกน้อง 5.2) Horizontal Conflict เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างแผนกในระดับเดียวกัน หรือผู้บริหารในระดับเดียวกัน 5.3) Line – Staff Conflict เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ปฏิบัติงานประจำ กลุ่มที่ทำงานในลักษณะสายงานและทีมงาน และ 5.4) Role Conflict เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการกำหนดบทบาทไม่ชัดเจนหรือไม่มีการกำหนดบทบาทหรือรับรู้บทบาท ทำให้เกิดความไม่เข้าใจ 6) ความขัดแย้งระหว่างองค์กร (Interorganizational Conflict) หมายถึงความขัดแย้งระหว่างองค์กรที่ต้องใช้ทรัพยากรร่วมกัน หรือลูกค้ากลุ่มเดียวกัน มีการแข่งขันหรือความสัมพันธ์ว่าจะเกิดปฏิสัมพันธ์ในแง่ใด ถ้ามีการขัดแย้งสูง จะมีผลต่อความพยายามขององค์กรที่จะเข้าควบคุมแหล่งทรัพยากร รักษาสมดุลของส่วนแบ่งการตลาด มีการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาและอาจจะมีการติดต่อเจรจากับองค์กรนั้น ๆ เพื่อแก้ไขความขัดแย้ง (อัจฉรา ลีมวงษ์ทอง, 2557)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึก แบบสังเกตการณ์ เนื้อหาการนำเสนอละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ” เพื่อศึกษาประเด็นการสื่อสารความรักและการเล่าเรื่องความขัดแย้งผ่านละครไทย “เกมรักทรยศ” ที่มีการออกอากาศทางช่อง 3 เอชดี ทุกวันพุธและพฤหัสบดี เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาและวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการบันทึก และจากการสังเกตการณ์ในการแสดงละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ” ที่มีการออกอากาศทางช่อง 3 เอชดี ทุกวันพุธและพฤหัสบดี เวลา 20:30 น. – 22:00 น. เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2566 – 12 ตุลาคม 2566 รวมจำนวนทั้งหมด 16 ตอน

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการวิเคราะห์ละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ” ในประเด็นการสื่อสารความรักและการเล่าเรื่องความขัดแย้ง ทั้งหมด 16 ตอน และเสนอเนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

การสื่อสารประเด็นความรักจากละครไทย “เกมรักทรยศ” สรุปได้ 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การสื่อสารความรักคือความชอบ (Liking) เป็นการสื่อสารความรักที่พบได้ทั่วไปในมิตรภาพและคนรู้จักที่มีความสนิทสนมกันตั้งแต่ระดับเล็กน้อยไปจนถึงระดับปานกลาง 2) การสื่อสารความรักแบบหลงใหล (Infatuated Love) เป็นความรักเกิดขึ้นกับบุคคลแบบเดียวกัน ที่มีเพียงความเสน่หาอย่างเดียว แอบเริ่มประทับใจและลึก ๆ นั้นคาดหวังการมีความสัมพันธ์แบบลึกซึ้งและต้องการที่จะเข้าไปใกล้ชิดต้องการที่จะแสดงตนให้อีกฝ่ายรู้ 3) การสื่อสารความสัมพันธ์แบบปราศจากรัก (Empty Love) ได้มาจากความรักที่มีต่อคู่สมรสอีกฝ่ายหรือเป็นความรู้สึกที่ว่างเปล่า (Empty) ไปแล้ว เพียงแต่ต้องการทำหน้าที่ของตนเองต่อบุตรและคนอื่น ๆ ในครอบครัวให้ดีที่สุดแม้ว่าความรู้สึกในช่วงเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอยู่นั้นว่างเปล่า 4) การสื่อสารความรักแบบโรแมนติก (Romantic Love) ความรักโรแมนติกนี้เป็นความรักที่ไม่ได้ต้องการสิ่งใดมาแลกเปลี่ยนหรือไม่ได้ต้องการความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง

ทางกายให้เกิดขึ้น หากแต่เพียงต้องการที่จะใช้เวลาในการสร้างความคุ้นเคย สร้างความรู้จัก และรักษาความสัมพันธ์ที่ดีนี้ไว้นานที่สุดแม้จะต้องอดทนเป็นฝ่ายรอก็ตาม 5) การสื่อสารความรักแบบมิตรภาพ (Companionate Love) ความพิเศษของความรักแบบมิตรภาพนี้จะพิเศษตรงที่ความเป็นมิตรภาพจะมีระยะห่างของความใกล้ชิดและมีเส้นที่เป็นสิทธิส่วนบุคคลที่ไม่สามารถละเมิดถึงกันและกันได้ และเส้นนี้คือสิ่งที่ทำให้มิตรภาพนั้นมีการละไว้เพื่อทำความเข้าใจอีกฝ่าย และการมีอิสรภาพที่ไม่ผูกมัดในความสัมพันธ์ 6) การสื่อสารความรักแบบไร้สติปัญญา (Fatuous) เป็นความรักที่เร่งด่วน ด่วนในที่นี้หมายถึงการด่วนที่จะมีความสัมพันธ์เสนาหาแนบชิดโดยไม่ผ่านการไตร่ตรองถึงความเหมาะสมต่าง ๆ เพียงแค่พบเจอและรู้สึกถูกใจก็สานสัมพันธ์อย่างทันทีเพื่อให้ได้มีความผูกพันทางกายเกิดขึ้น 7) ความรักที่สมบูรณ์แบบ (Consummate Love) ความรักที่สมบูรณ์นั้นมีองค์ประกอบจากความรักทุกรูปแบบเข้ามาประกอบกัน หากแต่ทุกอย่างนั้นอยู่ในระดับที่สมดุลพอดี ไม่มีสิ่งใดมากเกินไป หรือสิ่งใดน้อยไป ความรักที่สมบูรณ์แบบมักจะมาในเวลาที่เหมาะสมด้วย แต่อีกทางหนึ่งก็เป็นความรักที่ยากจะรักษาไว้เช่นกัน

การเล่าเรื่องความขัดแย้งผ่านละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ” สรุปได้ 4 ประเด็นได้แก่ 1) ความขัดแย้งในตัวเอง (Intrapersonal Conflict) ตัวละครยอมเลือกที่จะลงมือทำบางสิ่งเพื่อรักษาชีวิตและการเติบโตที่ดีของบุตรทั้งสองแต่ต้องแลกด้วย ชื่อเสียงเกียรติยศ และหน้าที่การงาน หรือปล่อยให้สูญเสียทุกอย่างไป ทั้งทรัพย์สินสมบัติและสิทธิในการเลี้ยงดูบุตรทั้งสองที่เธอรักยิ่งกว่าชีวิตของตน เมื่อประเมินการที่ต้องสูญเสียบุตรให้แก่บิดาที่มีความบกพร่องทางความรับผิดชอบอย่างสูง ทั้งยังเป็นผู้ที่มีความบกพร่องทางด้านการจัดการบริหารการเงิน การเป็นพ่อที่ไม่ดีและไม่เป็นแบบอย่าง การที่เธอต้องเลือกทางใดทางหนึ่งเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด 2) ความขัดแย้งระหว่างบุคคล (Interpersonal Conflict) จุดเริ่มต้นของการขัดแย้งต่อผู้อื่นรอบตัวเมื่อทราบว่าตนเองนั้นเป็นผู้ที่ถูกกระทำและโดนหักหลังจากทุกคนใกล้ตัวที่ตนเองได้ไว้วางใจมาตลอด และเมื่อความรักและความไว้วางใจได้ขาดลงไปในัน ผู้ที่ถูกกระทำจึงไม่ลังเลใจที่จะปฏิบัติตนอย่างชัดเจนว่ามีความรู้สึกที่ขัดแย้งต่อบุคคลเหล่านั้นและแสดงออกมาอย่างชัดเจนว่าบุคคลเหล่านั้นได้ผู้ที่หักหลังตน จนทำให้ความรักในรูปแบบของมิตรภาพได้สั่นคลอนขึ้น รวมถึงมีความขัดแย้งกับหญิงสาวผู้ที่แย่งชิงสามีอีกด้วย โดยการพยายามที่จะเปิดโปงเรื่องราวต่อครอบครัวอีกฝ่ายให้ได้รู้ จากเดิมที่มีความเคารพนับถือต่อกันก็กลายเป็นศัตรู 3) ความขัดแย้งภายในกลุ่ม (Intragroup Conflict) ทั้งนี้มาจากการเปลี่ยนแปลงจากทางสภาพปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่มาจากภายนอกกลุ่ม หรือภายในกลุ่มเอง ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้นยังสามารถทำให้เกิดการสำรวจความสัมพันธ์ การเปลี่ยนแปลงของสมาชิกแต่ละคนเพื่อแก้ไขความขัดแย้งและทำให้เกิดความเข้าใจกันได้มากขึ้น อีกทั้งความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้นยังสามารถมองเห็นได้จากอีกทางหนึ่งก็คือ ความขัดแย้งนั้นไม่ได้มาจากธรรมชาติเพียงเท่านั้น หากแต่มีผู้ที่กระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งขึ้นเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มหรือในองค์กรและสถาบันนั้น ๆ ได้หยุดอิสระทางความคิดและพฤติกรรมของตน เพื่อร่วมกันสำรวจถึงความผิดพลาดในองค์กรเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น 4) ความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (Intergroup Conflict) จุดเริ่มต้นของความแตกแยกนั้นมาจากคนสองคนที่คบชู้กันและสุดท้ายเกิดการแยกทางจากครอบครัวหนึ่งไปสู่สองครอบครัวจึงทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มเกิดขึ้น อันเนื่องมาจากแต่ละฝ่ายที่แยกกันออกไปนั้นย่อมมีบุคคลที่เกี่ยวข้องในชีวิตกันด้วยสาเหตุหลายประการ บ้างก็มาจากความสัมพันธ์ดั้งเดิมของครอบครัว บ้างก็มาจากความสัมพันธ์สนิทชิดเชื้อที่มีมาระยะยาว ทำให้เกิดการรักขอบพ้อที่เกิดขึ้นตามความสัมพันธ์นั้น และก็ยังเป็นปัจจัยที่ทำให้แต่ละ

บุคคลเลือกที่จะสนับสนุนฝ่ายของตนเอง ไม่ว่าจะด้วยเพียงเรื่องของความรักเท่านั้น หากยังมีเรื่องของผลประโยชน์ และการทำงานร่วมกันเข้ามาเกี่ยวข้องอีกด้วย

อภิปรายผล

การสื่อสารประเด็นความรักจากละครไทย “เกมรักทรยศ” สรุปได้ 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การสื่อสารความรัก คือความชอบ (Liking) 2) การสื่อสารความรักแบบหลงใหล (Infatuated Love) 3) การสื่อสารความสัมพันธ์แบบปราศจากรัก 4) การสื่อสารความรักแบบโรแมนติก (Romantic Love) 5) การสื่อสารความรักแบบมิตรภาพ (Companionate Love) 6) การสื่อสารความรักแบบไร้สติปัญญา (Fatuous) 7) ความรักที่สมบูรณ์แบบ (Consummate Love) อภิปรายได้ว่า 1) การสื่อสารความรักคือความชอบ เป็นการสื่อสารความรักที่พบได้ทั่วไป ในมิตรภาพและคนรู้จักที่มีความสนิทสนมกันตั้งแต่ระดับเล็กน้อยไปจนถึงระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของ Wolman ที่ได้อธิบายว่าความพึงพอใจไว้ว่า (Satisfaction) เป็นสภาพความรู้สึกของบุคคลที่มีความสุข ความอึดอึ้งใจ เมื่อความต้องการหรือแรงจูงใจของตนได้รับการตอบสนอง (Wolman, B., 1973) 2) การสื่อสารความรักแบบหลงใหล (Infatuated Love) ที่แสดงถึงการก่อให้เกิดการหมกมุ่นอยู่กับบุคคลหรือสิ่งของนั้นที่ตนเองมีความหลงใหลและต้องการครอบครอง ผู้วิจัยพบว่าเป็นการดีหากเราใช้แรงขับที่มีอยู่ในตัวเพื่อผลักดันตนเองให้ไปอยู่ใกล้ชิดต่อสิ่งที่ตนหลงใหล แต่เป็นเรื่องที่ไม่ดีหากสิ่งที่หมกมุ่นและหลงใหลอยู่นั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดี จนทำให้เราใช้เวลาและสิ่งต่าง ๆ มุ่งเป้าไปที่สิ่งนั้น ๆ จนลืมสิ่งรอบตัว หรือการที่บุคคลที่เกิดความหลงใหลนั้นเลือกใช้วิธีที่ไม่ดีมาใช้เพื่อให้ได้การครอบครอง ซึ่งสอดคล้องกับที่ Carpentier et al. ที่ได้อธิบายว่า การที่บุคคลมีความชอบอย่างเข้มข้นต่อกิจกรรม โดยเป็นกิจกรรมที่บุคคลรัก ให้คุณค่าอย่างมากและมีความผูกพันเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์ บุคคลจะมองว่ากิจกรรมที่ตนทำอยู่มีความสำคัญมาก ทำให้บุคคลทุ่มเทเวลา พลังงาน หรือทรัพยากรส่วนบุคคลกับกิจกรรมนั้น ๆ (Carpentier, J. et al., 2012) 3) การสื่อสารความสัมพันธ์แบบปราศจากรัก (Empty Love) ได้มาจากความรักที่มีต่อคู่สมรสอีกฝ่ายหรือเป็นความรู้สึกที่ว่างเปล่า (Empty) ไปแล้ว เพียงแต่ต้องการทำหน้าที่ของตนเองต่อบุตรและคนอื่น ๆ ในครอบครัวให้ดีที่สุดแม้ว่าความรู้สึกในช่วงเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอยู่นั้นจะว่างเปล่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประมวล เพ็งจันทร์ และคณะ ได้กล่าวไว้ว่า ความรักเป็นดัชนีวัดความเติบโต (วุฒิภาวะ) ของบุคคลแต่ละคน ความรักในความหมายของสัจชาตญาณดิบ จะมีพลังผลักดันให้ทำกิจกรรมเพื่อสนองความอยาก ความปรารถนาทางเพศอย่างห้าวหาญ ขณะที่ความรักในความหมายที่สูงขึ้นไป จะมีพลังทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อคนรักอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย และความรักยังคงหมายถึง ความสามารถที่จะทำอะไรได้ด้วยจิตใจที่เข้มแข็งอดทนเพื่อให้คนที่เรารักมีความสุข เราสามารถทำให้ความรักมีความนุ่มนวล อ่อนโยนสวยงามได้ หากเข้าใจเรื่องนี้ก็จะพบว่าในความหมายที่ลุ่มลึกของความรัก ชีวิตเป็นสภาวะที่สวยงาม (ประมวล เพ็งจันทร์ และคณะ, 2551) 4) การสื่อสารความรักแบบโรแมนติก (Romantic Love) เป็นความรักที่ค่อนข้างบริสุทธิ์ เป็นความรู้สึกที่มีคุณค่าทางจิตใจมากกว่าการผูกพันทางกาย จากผลการวิจัยพบว่า ความรักแบบโรแมนติกที่เกิดขึ้นในงานวิจัยนี้ ไม่ใช่ความรักที่เรียกร้องเอาสิ่งใดตอบแทนจากอีกฝ่าย แต่เป็นการยินดีให้ หรือเพียงการได้พบและได้อยู่เคียงข้างเพื่อช่วยเหลือและได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ผู้วิจัยยังพบอีกว่าเป็นความรักที่หลายคนเฝ้าหา เพราะช่วงเวลาของความรักในรูปแบบนี้มักจะใช้ระยะเวลาในการได้มา ซึ่งก่อให้เกิดความสุขได้ยาวนานทั้งระยะ

พักผ่อนและระยะใช้ชีวิตร่วมกัน แต่ในทางกลับกันความรักรูปแบบนี้ก็ยังไม่สามารถคงอยู่ได้ตลอดไปหากคู่รักไม่มีความหนักแน่นในจิตใจ ประกอบกับสติปัญญาที่ต้องทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเมื่อถูกกระตุ้นจากสิ่งยั่วยุและสิ่งเร้าต่าง ๆ แต่ทั้งนี้ก็ยังปรากฏให้เห็นจากละครไทย “เกมรักทรยศ” ได้ว่าเป็นความรักที่ดีและหอมหวานเมื่อได้มาครอบครองเพราะความรักโรแมนติกจะมีองค์ประกอบทั้งสามด้านประกอบเข้าด้วยกันอย่างพอดีและลงตัวโดยผ่านการกลั่นกรองจากระยะเวลาและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เคยมีร่วมกันมาก่อน จึงทำให้เกิดความเข้าใจและปรับตัวได้ดีระดับหนึ่งจนทำให้เกิดความรู้สึกมั่นใจในการเลือกคู่ครองแล้วจึงทำการตกลงร่วมชีวิตกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ผุสดี ตั้งจิตนุกุล ได้อธิบายว่า ความรักเป็นความรู้สึกขึ้นขมยินดี เวลาที่เราารู้สึกว่าเรารักใครเรามักมีความชื่นขมยินดีในบุคคลนั้น หรือชื่นขมยินดีที่ได้พบและอยู่ใกล้ชิดบุคคลนั้น (ผุสดี ตั้งจิตนุกุล, 2554) 5) การสื่อสารความรักแบบมิตรภาพ (Companionate Love) เป็นการสื่อสารความรักที่พบได้ทั่วไปในมิตรภาพและคนรู้จักที่มีความสนิทสนมกันตั้งแต่ระดับเล็กน้อยไปจนถึงระดับปานกลาง ซึ่งความชอบนี้เกิดขึ้นต่อเมื่อมีเรื่องราวหรือมีเหตุผลให้ได้ประทับใจทั้งทางที่รู้สึกพิศพาต้องการมีสัมพันธ์หรือการประทับใจจากภาพลักษณ์ด้านการงานอาชีพ โดยไม่ต้องการมีความสัมพันธ์ลึกซึ้งเข้ามาเกี่ยวข้องก็เป็นได้ทั้งสองอย่าง ผู้วิจัยพบว่า เป็นความรักที่มีระยะห่างของความสัมพันธ์ ที่เว้นที่ว่างไว้ให้แต่ละคนได้มีพื้นที่ของตนเองไว้เพื่อการจัดการกับเป้าหมายของตนให้สำเร็จลุล่วงโดยมีความรักแบบมิตรภาพที่เป็นผู้ที่คอยสนับสนุนและให้ความช่วยเหลืออยู่เสมอ ความสัมพันธ์แบบมิตรภาพนั้นอาจทำให้เกิดการพัฒนาไปสู่ความรักในรูปแบบอื่นได้เช่นกัน แต่ก็มีจุดอ่อนที่เรียกว่า “การคุ้นชินกับพื้นที่ว่างที่เคยดำรงอยู่ก่อน” จนทำให้เมื่อพัฒนาความสัมพันธ์ไปสู่รูปแบบอื่นระยะเวลาหนึ่งแล้วนั้นได้พบว่า พื้นที่ของตนเองถูกลดลง อาจจะเป็นสิ่งดีหากปรับตัวเข้ากันได้ แต่ก็เป็นผลเสียหากปรับตัวไม่ได้ หรือที่เรียกว่า รู้สึกถึงการถูก “ล้ำเส้น” จนทำให้อีกฝ่ายอึดอัดและกลับไปลดทอนความสัมพันธ์ให้ห่างออกไปดังเดิม ซึ่งสอดคล้องกับ Wolman ที่ได้อธิบายว่าความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นสภาพความรู้สึกของบุคคลที่มีความสุข ความอึดเอมใจ เมื่อความต้องการหรือแรงจูงใจของตนได้รับการตอบสนอง (Wolman, B., 1973) 6) การสื่อสารความรักแบบไร้สติปัญญา (Fatuous) เป็นความรักที่ขาดการใช้สติและปัญญาในการคิด วิเคราะห์ถึงปัญหาและผลที่ตามมาจากการมีความสัมพันธ์อย่างรวดเร็วโดยไม่ผ่านการพิจารณาพิเคราะห์ว่าตนเองนั้นอยู่ในสถานะใด บริบทใด มีพันธะผูกพันแล้วหรือไม่ ซึ่งความรักในรูปแบบนี้เป็นความรักที่ใช้ความรู้สึกเสนอหาในการเข้าถึงเป็นอย่างมาก คือ ใช้ความรู้สึกนำหน้าเหตุและผลต่าง ๆ ที่ควรจะเข้าใจได้ เพียงแค่รู้สึกว่าตนเองมีความต้องการ ถูกใจใน รูปลักษณ์ กลิ่น เสียงที่สายตาระบมมองเห็นเพียงเท่านั้น เป็นความต้องการที่ได้มาครอบครองผูกมัดไว้เป็นของตนเองผู้เดียวและเมื่อได้มาครอบครองนั้นจะเกิดความรู้สึกที่รุนแรง หึงหวง และแสดงออกโดยที่ไม่สนใจสิ่งรอบตัวดุจดั่งสายตามองเห็นเพียงสิ่งเดียวและคิดว่าบุคคลนั้นคือความรักแท้ที่ไม่สามารถขาดได้ ซึ่งผู้วิจัยพบว่า เป็นความรักที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านดีในระยะยาว พบเห็นสิ่งดีได้น้อยมาก เพราะสิ่งใดก็ตามที่ขาดการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนประกอบกันทั้งด้านกฎหมายหรือทางด้านคุณธรรมแล้วก็ตาม หากด้านคุณธรรมไม่ดีแล้วนั้นก็ย่อมส่งผลให้กระทบทางด้านจริยธรรมและการประพฤตินั้นผิดแผกจากความถูกต้องตามไปด้วยเช่นกัน เพียงต้องการตอบสนองความรู้สึกในเวลานั้น แต่หากเล็งถึงผลระยะยาวย่อมเห็นว่าความสัมพันธ์ที่เริ่มต้นโดยไม่มีการคิดให้รอบคอบและบังคับตนที่ประกอบด้วยสติและปัญญานั้นสามารถเกิดการแตกหักได้ง่ายกว่าความรักในรูปแบบอื่น ๆ อีกทั้งยังส่งผลกระทบในวงกว้างต่อผู้อื่นได้อีก เช่น เด็กที่มีความรักและขาดสติและการยับยั้งชั่งใจในขณะที่ตนเองยังเป็นเยาวชนอยู่นั้น

จนทำให้เกิดปัญหาตามมาไม่ว่าเป็นการท้องก่อนวัยอันควร และความไม่พร้อมในการรับผิดชอบเลี้ยงจนทำให้ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ และเมื่อกระทำบ่อย ๆ ก็ส่งผลต่อจิตใจสำนึกจนลุกลามไปถึงการมีมุมมองต่อความรักที่ผิดเพี้ยนไปในเชิงของผลเสีย และทำให้จิตใจภายในตึงเครียดเกี่ยวกับความรัก ส่งผลให้นอนาคตมีความเปราะบางทางด้านความรัก และคิดว่าการยุติความสัมพันธ์โดยไม่จำเป็นต้องอดทนนั้นเป็นทางออกที่ดี ทั้งที่ความจริงแล้วนั้นมาจากการเริ่มต้นที่ไม่ถูกต้องตั้งแต่แรกเริ่มของการเปลี่ยนผ่านช่วงวัยในการสูญเสียความบริสุทธิ์อย่างไม่ต้องสงสัย ดังที่สมภพ เรื่องตระกูล กล่าวไว้ว่า ผลกระทบต่อวัยรุ่นจากการหย่าร้างมีดังนี้ พฤติกรรมก้าวร้าวต่อบิดามารดา มีปัญหาในการเรียน มีอาการทางจิตเวช เด็กอายุ 3 - 5 ปีครึ่ง ที่พ่อแม่หย่าร้าง เมื่อเด็กอยู่วัยเรียน วัยรุ่นหญิงจะก้าวร้าวกับเพื่อน พ่อแม่ การเรียนแย่ลง และ 30% เสพสารเสพติด เด็กหญิงได้รับผลกระทบจากการหย่าร้างเมื่ออย่างเข้าวัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ตอนต้นมากกว่าชาย ความรู้สึกในคุณค่าของความเป็นผู้หญิงลดน้อยลง มีความบกพร่องเกี่ยวกับพัฒนาการในการมีความรักต่างเพศ มีปัญหาชีวิตสมรสในอนาคต (สมภพ เรื่องตระกูล, 2543) 7) การสื่อสารความรักที่สมบูรณ์แบบ ความรักที่สมบูรณ์นั้นมีองค์ประกอบจากความรักทุกรูปแบบเข้ามาประกอบกัน หากแต่ทุกอย่างนั้นอยู่ในระดับที่สมดุลพอดี ไม่มีสิ่งใดมากเกินไป หรือสิ่งใดน้อยไป ความรักที่สมบูรณ์แบบมักจะมาในเวลาที่เหมาะสมด้วย แต่อีกทางหนึ่งก็เป็นความรักที่ยากจะรักษาไว้อีกเช่นกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพ์พันธุ์ แสงศรี ที่กล่าวว่า ในบางอาชีพที่ต่างกัน มีการตัดสินใจหย่าร้างไม่ต่างกัน อาจทำให้เวลาที่อยู่ร่วมกันของคู่สมรสลดน้อยลง ทำให้เกิดความขัดแย้ง ไม่เข้าใจกัน (พิมพ์พันธุ์ แสงศรี, 2562)

การเล่าเรื่องของความขัดแย้งผ่านละครไทย “เกมรักทรยศ” สรุปได้ 4 ประเด็น ดังนี้ 1) ความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Intrapersonal Conflict) 2) ความขัดแย้งระหว่างบุคคล (Interpersonal Conflict) 3) ความขัดแย้งภายในกลุ่ม (Intragroup Conflict) 4) ความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (Intergroup Conflict) อภิปรายได้ว่า 1) ความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Intrapersonal Conflict) ได้ส่งผ่านการเล่าเรื่องของตัวละครหมอเงินที่มีความขัดแย้งในจิตใจค่อนข้างสูงหลังจากที่ถูกทำลายความเชื่อมั่นในความรักและการวางตัวเป็นภรรยาและมารดาที่ดีมาตลอดแต่ก็ยังทำให้เกิดเหตุการณ์ที่ทำลายกำแพงที่ป้องกันความแตกแยกในครอบครัวลง และเมื่อหมอเงินเริ่มพยายามหาหลักฐานและความช่วยเหลือจากบุคคลต่าง ๆ ที่คิดว่าสามารถช่วยเหลือตนเองได้นั้น หมอเงินต้องสูญเสียการสะสมตัวตนที่ดีมาตลอดไปจึงทำให้เธอเกิดความขัดแย้งภายในจิตใจว่าต้องเลือกที่จะลงมือทำหรือปล่อยให้สูญเสียทุกอย่างไป ทั้งทรัพย์สินสมบัติและสิทธิ์ในการเลี้ยงดูบุตรทั้งสองที่เธอรัก ผู้วิจัยมองว่าด้วยความที่เธอไม่สามารถสูญเสียบุตรให้ต้องตกไปอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นไปในทิศทางที่ไม่ค่อยดีนั้นเมื่อชั่งน้ำหนักดูแล้วจึงทำให้เธอต้องเลือกและตัดสินใจเป็นอย่างหนักว่าจะยอมแลกตัวตนที่พยายามรักษามาอย่างดีด้วยจรรยาบรรณและบทบาทนั้นไปหรือไม่ และสิ่งนี้จึงเป็นเหตุที่จุดประกายให้บุคคลหนึ่งต้องเกิดการตัดสินใจที่รอบคอบเป็นอย่างมาก และพฤติกรรมความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวละครหมอเงินนั้นได้สอดคล้องกับ อัจฉรา ลัมวงษ์ทอง ได้กล่าวถึงความขัดแย้งภายในตัวบุคคล เกิดขึ้นเนื่องจากความไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือการไม่แน่ใจการกระทำของตนเองว่ามีความสามารถเพียงพอหรือไม่ หรือเกิดความสับสนวุ่นวายในสถานการณ์นั้น ๆ จนไม่สามารถตัดสินใจความขัดแย้งภายในตัวบุคคล และแบ่งออกเป็น 3 ชนิด ดังนี้ 1) Approach – Approach Conflict คือความขัดแย้งจากบุคคลต้องเลือกทำอะไรในระหว่างตัวเลือกที่มีมากกว่า 1 ตัว และทุกตัวเลือกเป็นสิ่งที่จะให้ผลทางบวก 2) Avoidance – Avoidance Conflict คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากจะต้องเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากทางเลือกสองทางหรือมากกว่าขึ้นไป ซึ่งทางเลือกต่าง ๆ เหล่านั้น ต่างก็ได้ผลที่น่าพอใจ 3) Approach – Avoidance Conflict

คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากจะต้องเลือกทำในสิ่งที่เป็นทั้งผลทางบวกและผลทางลบ (อัจฉรา ลีมวงษ์ทอง, 2557) 2) ความขัดแย้งระหว่างบุคคล (Interpersonal Conflict) สิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างหมอเจนและทุกคนนั้นมาจากการมุ่งเป้าปลายทางที่ต่างกันโดยอาจจะไม่ได้สื่อสารหรือสามารถบอกกล่าวถึงความเจ็บปวดที่เกิดขึ้นจากการถูกสามีนอกใจและหักหลังให้ใครเข้าใจถึงความรู้สึกของตนในช่วงเวลานั้นได้ จึงเกิดการค้นหาคำตอบจากทุกคนที่รับรู้ในความสัมพันธ์ระหว่างสามีและซู แต่ก็ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากใครและการที่รู้สึกว่ามันเองนั้นไม่ได้รับความเป็นธรรม ผู้วิจัยพบว่า จากความเชื่อสัตย์อีกทั้งในบทบาทการเป็นภรรยาที่ดีก็ไม่ได้ทำให้ใครเห็นคุณค่าจึงทำให้เป็นที่มาของความรู้สึกที่ไม่ได้รับความยุติธรรมจากผู้อื่นแม้ว่าความรู้สึกเช่นนี้จะพยายามเจ็บและอดทนกับมันแต่ท้ายที่สุดแล้วเมื่อต้องเผชิญหน้ากับบุคคลที่เกี่ยวข้องก็ย่อมไม่สามารถหลีกเลี่ยงการพูดคุยหรือสอบถามเพื่อให้ได้ความจริงมา เมื่อบุคคลหนึ่งคาดหวังคำตอบที่ตรงไปตรงมา แต่อีกฝ่ายไม่ได้ให้ความร่วมมือจึงทำให้เกิดความขัดแย้งออกมาอย่างเห็นได้ชัดและ สอดคล้องกับ อัจฉรา ลีมวงษ์ทอง ที่กล่าวว่า ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลเนื่องจากความไม่เห็นด้วยในเรื่องราว การกระทำหรือจุดประสงค์ ความขัดแย้ง ระหว่างบุคคลเกิดขึ้นส่วนใหญ่มีผลมาจากความแตกต่างของบุคคลในด้านการรับรู้ พื้นฐาน การศึกษาและครอบครัว ตลอดจนสถานภาพ ความขัดแย้งชนิดนี้จะเป็นสิ่งสักระหว่างบุคคลให้มีการติดต่อกันอย่างมีประสิทธิภาพ (อัจฉรา ลีมวงษ์ทอง, 2557) 3) ความขัดแย้งภายในกลุ่ม (Intragroup Conflict) ที่เกิดกับครอบครัวของหมอเจนและอชิน และเมื่อความสัมพันธ์ของทั้งคู่มีปัญหาที่ย่อมทำให้เกิดความขัดแย้งภายในกลุ่มสมาชิกครอบครัวของตนเองรวมถึงกลุ่มเพื่อนที่คบหาที่เคยมีความรักความผูกพันต่อกัน เนื่องจากการที่กลุ่มคนสนิทและครอบครัวที่มีความรักให้กับทั้งอชินและหมอเจนเท่า ๆ กันจึงทำให้ไม่สามารถเปิดเผยสิ่งที่อีกฝ่ายได้กระทำผิดให้กับหมอเจนนั้นทราบเพราะคิดว่าความรักและความผูกพันที่มีกับภรรยาที่ยาวนานกว่าจะดึงให้อชินกลับใจในสักวันหนึ่ง แต่ในขณะที่เดียวกันนั้นทางผู้วิจัยยังพบอีกว่า ในความขัดแย้งของกลุ่มคนเหล่านี้ก็ไม่ได้มีเพียงการเสียผลประโยชน์แต่อย่างใด หากแต่ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนี้กลับทำให้เห็นความรักการเปิดโอกาสให้เกิดการปรับความเข้าใจและแก้ไขภายในกลุ่มและการช่วยเหลือจากคนที่ไม่เคยเกี่ยวข้องในชีวิตเลยเช่นกัน เช่นตุลย์และครอบครัวของหมอเจนที่ได้เข้ามาผูกพันและให้ความช่วยเหลือโดยที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนและจนทำให้คนในครอบครัวหมอเจนมีกำลังใจที่จะเดินทางอีกครั้งและสอดคล้องกับแนวคิดของ อัจฉรา ลีมวงษ์ทอง ที่กล่าวว่าความขัดแย้งของสมาชิกภายในกลุ่มที่เกิดจากความไม่เห็นด้วย เนื่องจากแนวคิดต่างกัน ดังนั้นเมื่อสมาชิกสรุปผลจากข้อมูลเดียวกัน โดยสรุปต่างกันจึงทำให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็น Substantive Conflict ผลของความขัดแย้งแบบนี้จะช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ดีและมีการตัดสินใจ ส่วนความขัดแย้งที่อยู่บนรากฐานของการตอบสนองทางอารมณ์ Affective Conflict สถานการณ์นั้น ๆ อาจเรียกได้ว่าความขัดแย้ง ซึ่งความขัดแย้งแบบนี้อาจเป็นผลมาจากการที่มีรูปแบบและบุคลิกภาพที่ไม่เท่ากัน (อัจฉรา ลีมวงษ์ทอง, 2557) และ 4) ความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (Intragroup Conflict) จากเหตุการณ์ความแตกแยกที่เกิดขึ้นในครอบครัวของหมอเจนและอชิน บุคคลที่มีทั้งชื่อเสียง สติปัญญา สถานะทางสังคม และฐานะที่ระดับหนึ่งในสังคมเมืองเมืองนั้น ๆ ทำให้เกิดคำถามและตกเป็นทวิพาทวิภาควิจารณ์ถึงสาเหตุที่มาที่ไป และสิ่งนี้คือสิ่งที่ไม่มีใครห้ามอิสระทางความคิดและจินตนาการของผู้อื่นได้เลย เพราะบุคคลที่มองมานั้นล้วนต่างก็ตัดสินใจไปในทางที่แตกต่างจากประสบการณ์ของตนเอง ซึ่งความขัดแย้งที่เข้มข้นนี้จะคงอยู่ไปในช่วงระยะหนึ่งและค่อย ๆ จางและลดลงตามกาลเวลา ซึ่งผู้วิจัยมองว่าเมื่อมีการไม่ลงรอยกันเกิดขึ้นเนื่องจากขัดแย้ง

ทางความคิดเห็นและจุดประสงค์ในการดำเนินชีวิตแล้วนั้นย่อมมีการแตกแยกออกเป็นสองฝ่ายเพื่อยืนยันจุดยืนที่ชัดเจน แต่ในเรื่องของผลประโยชน์ที่ไม่ลงตัวนั้นยังต้องการพึ่งพาบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือ ดังนั้นจากเรื่องของคนสองคนจึงกลายเป็นเรื่องของคนสองกลุ่ม หรืออาจจะมากกว่าสองกลุ่มไปโดยปริยาย และก็ขึ้นอยู่กับว่าผู้ใดที่จะสนับสนุนฝ่ายใดก็ล้วนได้ผลประโยชน์จากฝ่ายนั้นด้วยเช่นกัน แต่การรักษาจิตใจของตนเองให้เข้มแข็งเพื่อเผชิญกับสายตาและสิ่งที่เข้ามากระทบจิตใจได้นั้นคือวิธีที่จะทำให้อยู่รอดได้ เพราะท้ายที่สุดแล้วต้องพึงเข้าใจว่าทุกการกระทำย่อมมีผลตามมา และไม่ว่าเรากำลังรับผลอะไรอยู่นั้นก็หมายถึงสิ่งที่เราอาจจะเคยร่วมหวานไว้ด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดิฉัน โบสุวรรณ ที่กล่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไว้ใน “อิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว: การศึกษาอิทธิพลการป้องปรามของการรับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ” กล่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไว้ว่า “เป็นพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือบางครั้งคือพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมไปด้วยพร้อมกัน โดยพฤติกรรมเหล่านี้มิได้มีรูปแบบตายตัวเสมอไป เป็นไปได้ทั้งการจัดสรรทรัพยากรที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง การรับความดีความชอบของผู้อื่น หรือแม้การใส่ร้ายผู้อื่น” (ดิฉัน โบสุวรรณ, 2562)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้สรุปได้ว่า การสื่อสารประเด็นความรักจากละครไทย “เกมรักทรยศ” สรุปได้ 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การสื่อสารความรักคือความชอบ (Liking) 2) การสื่อสารความรักแบบหลงใหล (Infatuated Love) 3) การสื่อสารความสัมพันธ์แบบปราศจากรัก 4) การสื่อสารความรักแบบโรแมนติก (Romantic Love) 5) การสื่อสารความรักแบบมิตรภาพ (Companionate Love) 6) การสื่อสารความรักแบบไร้สติปัญญา (Fatuus) 7) ความรักที่สมบูรณ์แบบ (Consummate Love) การสื่อสารประเด็นความรักผ่านละครไทย “เกมรักทรยศ” มีหลากหลายประเด็นเกี่ยวกับมุมมองของความรักในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเห็นได้ชัด แต่ส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอความรักในด้านลบมากกว่าความรักในด้านบวก เช่น การผลักดันให้เกิดการเคลื่อนไหวและตอบสนองต่อปัญหาต่าง ๆ และการแก้ไขปัญหาคือความรักที่ดีและถูกต้อง โดยไม่ปล่อยให้มุมมองในด้านของการนำเสนอความรักที่ดีนั้นมีผลออกมาเป็นลบ และการเล่าเรื่องความขัดแย้งผ่านละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ” สรุปได้ 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ความขัดแย้งภายในตัวบุคคล (Intrapersonal Conflict) แบ่งออกเป็น 3 ชนิด ดังนี้ 1.1) Approach – Approach Conflict คือความขัดแย้งจากบุคคลที่ต้องเลือกทำในสิ่งใดในระหว่างตัวเลือกที่มีมากกว่า 1 ตัว 1.2) Avoidance – Avoidance Conflict คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากต้องเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากทางเลือกสองทางหรือมากกว่าขึ้นไป และ 1.3) Approach – Avoidance Conflict คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากจะต้องเลือกทำในสิ่งที่เป็นทั้งผลทางบวกและผลทางลบ 2) ความขัดแย้งระหว่างบุคคล (Interpersonal Conflict) 3) ความขัดแย้งภายในกลุ่ม (Intragroup Conflict) 4) ความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (Intergroup Conflict) การเล่าเรื่องความขัดแย้งผ่านละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ” ของคู่รักที่ส่งไปในเรื่องของเกมการแก้แค้นและการเอาชนะต่อคู่สมรสของตนจนทำให้สื่อออกมานั้นส่งเสริมกระแสการหย่าร้างในสังคมให้สูงขึ้น และยังไม่ได้ชี้ให้เห็นในมุมมองของการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และมุ่งความรักว่าเป็นเกมที่ต้องมีผู้แพ้-ชนะ จนลืมนึกถึงบทบาทของตัวละครว่ามีหน้าที่อย่างไรต่อครอบครัวและสังคมรอบข้าง การสื่อสารเนื้อหาละครออกไปและส่งผลให้

สังคมเกิดกระแสต้านลบในเรื่องของการใช้ชีวิตคู่และมีมุมที่ทำให้เกิดความสั่นไหวต่อความรักและความผูกพันภายในสถาบันครอบครัว รวมถึงส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนที่ตกอยู่ในสถานะของพ่อและแม่ที่กำลังตัดสินใจในความสัมพันธ์ที่มีปัญหาโดยเลือกการหย่าร้างมากกว่าการร่วมกันแก้ไขปัญหานั้นย่อมส่งผลกระทบต่อสังคมในระยะยาวและการนำเสนอเรื่องราวความรักที่มีแต่ความขัดแย้งและอีกทั้งละครไทยเรื่อง “เกมรักทรยศ” มีผลการตอบรับอย่างล้นหลามจนก่อให้เกิดสังคมเกิดกระแสของหญิงแกร่ง และแม่เลี้ยงเดี่ยว โดยไม่ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับบุตร และความแตกแยกในครอบครัวนี้ได้ทั้งสังคมทางกฎหมายทางด้านการรู้สึกให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในครอบครัวอย่างมีอาจริมเลือนและยังส่งผลเป็นความรู้สึกที่อ่อนไหวเหมือนดังโดมิโนที่มีการกระทบกันไปอย่างต่อเนื่องในการเริ่มต้นที่จะมีความสัมพันธ์ชีวิตใหม่ ๆ จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ควรนำเสนอมุมมองของการใช้ความรักในด้านที่ถูกเพื่อแก้ไขปัญหความแตกแยกในครอบครัว 2) ควรมีการตบท้ายเรื่องด้วยความรักและความเข้าใจ และร่วมกันแก้ไขปัญหโดยไม่ให้เรื่องจบลงโดยไม่มีการแก้ไขและปล่อยให้เวลาเป็นตัวเยียวยาเพียงอย่างเดียว หากเป็นเช่นนั้นย่อมจะเป็นการปลูกฝังการละเลยความรับผิดชอบต่อสมาชิกในครอบครัวอย่างช้า ๆ และมากขึ้นเรื่อย ๆ ให้กับสังคม อีกทั้งยังเป็นการสะท้อนถึงจรรยาบรรณที่ดีของสื่อที่พึงกระทำต่อสังคมอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ. (2544). ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เอดิสันเพรส โปรดักส์.
- จงรักษ์ หงษ์งาม และวิมุต วาณิชเจริญธรรม. (2565). บุคลิกลักษณะกับการทำนายโอกาสการหย่าร้างด้วยเครื่องมือ Logistic Regression Analysis. วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ, 9(2), 38-52.
- จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์. (2556). การสร้างภาพตัวแทนในละครโทรทัศน์. ใน ดุษฎีนิพนธ์นิเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ติณณ์ โบสุวรรณ. (2562). อิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว: การศึกษาอิทธิพลการป้องปรามของการรับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประมวล เพ็งจันทร์ และคณะ. (2551). ประมวลความรัก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ.
- ปริญญ์ เกื้อหนุน. (2537). เรื่องสั้นอเมริกันและอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ผุสดี ตั้งจิตนุกุล. (2554). ทศนคติที่มีต่อความรักวัยรุ่น. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์พันธุ์ แสงศรี. (2562). การตัดสินใจหย่าร้างของเพศหญิง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี. ใน วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มติชนออนไลน์. (2566). สถิติตัวเลขการหย่าร้างในประเทศไทยปี พ.ศ. 2555 - 2565. เรียกใช้เมื่อ 10 มกราคม 2567 จาก https://www.matichon.co.th/news-monitor/news_3886708
- สมภาพ เรื่องตระกูล. (2543). โรคซึมเศร้าและการฆ่าตัวตาย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- อนุชา อาภาภิรม. (2544). การพัฒนาอย่างยั่งยืน คำตอบอยู่ในความหลากหลาย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทรุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์ จำกัด.

อัจฉรา ลิ้มวงศ์ทอง. (2557). การบริหารความขัดแย้งในองค์กร. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คส์ ทู ยู.

Carpentier, J. et al. (2012). Ruminations and Flow: Why Do People with a More Harmonious Passion Experience Higher Well-Being?. Canada: University of Quebec Montreal.

Sternberg, R. J. (1986). Triangular Theory of Love. *Psychological Review*, 93(2), 119-135.

Wolman, B. (1973). *Dictionary of Behavior Science*. New York: Van N. Strand Reinhart.